ഗർഗസംഹിതാ/ഖണ്ഡഃ 2 (വൃന്ദാവനഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 11

< ഗർഗസംഹിതാ | ഖണ്ഡഃ 2 (വൃന്ദാവനഖണ്ഡഃ)

ധേനുകാസുരമോക്ഷഃ -

ശ്രീനാരദ ഉവാച -

ഏകദാ സബലഃ കൃഷ്ണശ്ചാരയൻ ഗാ മനോഹരാഃ .

ഗോപാലൈഃ സഹിതഃ സർവൈര്യയൗ താലവനം നവമ് .. 1 ..

ധേനുകസ്യ ഭയാദ്ഗോപാ ന ഗതാസ്തേ വനാന്തരമ് .

കൃഷ്ണോഽപി ന ഗതസ്തത്ര ബല ഏകോ വിവേശ ഹ .. 2 ..

നീലാംബരം കടൗ ബദ്ധ്വാ ബലദേവോ മഹാബലഃ .

പരിപക്വഫലാർഥം ഹി തദ്വനേ വിചചാര ഹ .. 3 ..

ബാഹുഭ്യാം കംപയൻ താലാൻ ഫലസംഘം നിപാതയൻ .

ഗർജംശ്ച നിർഭയഃ സാക്ഷാദനന്തോഽനന്തവിക്രമഃ .. 4 ..

ഫലാനാം പതതാം ശബ്ദം ശ്രുത്വാ ക്രോധാവൃതഃ ഖരഃ .

മധ്യാഹ്നേ സ്വാപകൃദ്ദുഷ്ടോ ഭീമഃ കംസസഖോ ബലീ .. 5 ..

ആയയൗ സംമുഖേ യോദ്ധും ബലദേവസ്യ ധേനുകഃ .

ബലം പശ്ചിമപാദാഭ്യാം നിഹത്യോരസി സത്വരമ് .. 6 ..

ചകാര ഖരശബ്ദം സ്വം പരിധാവൻ മുഹുർമുഹുഃ .

ഗൃഹീത്വാ ധേനുകം ശീഘ്രം ബലഃ പശ്ചിമപാദയോഃ .. 7 ..

ചിക്ഷേപ താലവൃക്ഷേ ച ഹസ്തേനൈകേന ലീലയാ .

തേന ഭഗ്നശ്ച താലോഽപി താലാൻപാർശ്വസ്ഥിതാൻ ബഹൂൻ .. 8 ..

പാതയാമാസ രാജേന്ദ്ര തദദ്ഭുതമിവാഭവത് .

പുനരുത്ഥായ ദൈത്യേംദ്രോ ബലം ജഗ്രാഹ രോഷതഃ .. 9 ..

യോജനം നോദയാമാസ ഗജം പ്രതി ഗജോ യഥാ .

ഗൃഹീത്വാ തം ബലഃ സദ്യോ ഭ്രാമയിത്ത്വാഽഥ ധേനുകമ് .. 10 ..

ഭൂപൃഷ്ഠേ പോഥയാമാസ മൂർഛിതോ ഭഗ്നമസ്തകഃ .

ക്ഷണേന പുനരുത്ഥായ ക്രോധസംയുക്തവിഗ്രഹഃ .. 11 ..

മൂർധ്നി കൃത്വാ ചതുഃശൃങ്ഗം ധൃത്വാ രൂപം ഭയംകരമ് .

ഗോപാൻ വിദ്രാവയാമാസ ശൃങ്ഗൈസ്തീക്ഷ്ണൈർഭയങ്കരൈഃ .. 12 ..

അഗ്രേ പലായിതാൻ ഗോപാൻ ദുദ്രാവാശു മദോത്കടഃ .

ശ്രീദാമാ തം ച ദംഡേന സുബലോ മുഷ്ടിനാ തഥാ .. 13 ..

സ്തോകഃ പാശേന തം ദൈത്യം സ തതാഡ മഹാബലമ് .

ക്ഷേപണേനാർജുനോംഽശുശ്ച ദൈത്യം ലത്തികയാ ഖരമ് .. 14 ..

വിശാലർഷഭ ഏത്യാശു പാദേന സ്വബലേന ച .

തേജസ്വീ ഹ്യർധചംദ്രേണ ദേവപ്രസ്ഥശ്ചപേടകൈഃ .. 15 ..

വരൂഥപഃ കംദുകേന സംതതാഡ മഹാഖരമ് .

അഥ കൃഷ്ണോഽപി തം നീത്വാ ഹസ്താഭ്യാം ധേനുകാസുരമ് .. 16 ..

ഭ്രാമയിത്വാഽഽശു ചോക്ഷേപ ഗിരിഗോവർധനോപരി .

ശ്രീകൃഷ്ണസ്യ പ്രഹാരേണ മൂർഛിതോ ഘടികാദ്വയമ് .. 17 ..

പുനരുത്ഥായ സ്വതുനും വിധുന്വൻ ദാരയന്മുഖമ് .

ശൃങ്ഗാഭ്യാം ശ്രീഹരിം നീത്വാ ധാവന്ദൈത്യോ നഭോഗതഃ .. 18 ..

ചകാര തേന വേ യുദ്ധമൂർധ്വം വൈ ലക്ഷയോജനമ് .

ഗൃഹീത്വാ ധേനുകം ദൈത്യം ശ്രീകൃഷ്ണോ ഭഗവാൻസ്വയമ് .. 19 ..

ചിക്ഷേപാധോ ഭൂമിമധ്യേ ചൂർണിതാസ്ഥിഃ സ മൂർച്ഛിതഃ .

പുനരുത്ഥായ ശൃങ്ഗാഭ്യാം നാദം കൃത്വാതിഭൈരവമ് .. 20 ..

ഗോവർധനം സമുത്പാട്യ ശ്രീകൃഷ്ണേ പ്രാണിതോത്ഖരഃ .

ഗിരിം ഗൃഹീത്വാ ശ്രീകൃഷ്ണഃ പ്രാക്ഷിപത്തസ്യ മസ്തകേ .. 21 ..

ദേത്യോ ഗിരിം ഗൃഹീത്വാഽഥ ശ്രീകൃഷ്ണേ പ്രാഹിണോദ്ബലീ .

കൃഷ്ണോ ഗോവർധനം നീത്വാ പൂർവസ്ഥാനേ സമാക്ഷിപത് .. 22 ..

പുനർധാവൻ മഹാദൈത്യഃ ശൃങ്ഗാഭ്യാം ദാരയൻഭുവമ് .

ബലം പശ്ചിമപാദാഭ്യാം താഡയിത്വാ ജഗർജ ഹ .. 23 ..

നനാദ തേന ബ്രഹ്മാംഡം പ്രൈജദ്ഭൂഖംഡമംഡലമ് .

ഹസ്താഭ്യാം സംഗൃഹീത്വാ തം ബലദേവോ മഹാബലഃ .. 24 ..

ഭൂപൃഷ്ഠേ പോഥയാമാസ മൂർച്ഛിതം ഭഗ്നമസ്തകമ് .

പുനസ്തതാഡ തം ദൈത്യം മുഷ്ടിനാ ഹ്യച്യുതാഗ്രജഃ .. 25 ..

തേന മുഷ്ടിപ്രഹാരേണ സദ്യോ വൈ നിധനം ഗതഃ .

തദേവ വവൃഷുർദേവാഃ പുഷ്പൈർനന്ദനസംഭവൈഃ .. 26 ..

ദേഹാദ്വിനിർഗതഃ സോഽപി ശ്യാമസുന്ദരവിഗ്രഹഃ .

സ്രഗ്വീ പീതാംബരോ ദേവോ വനമാലാവിഭൂഷിതഃ .. 27 ..

ലക്ഷപാർഷദസംയുക്തഃ സഹസ്രധ്വജശോഭിതഃ .

സഹസ്രചക്രധ്വനിഭൃദ്ധയായുതസമന്വിതഃ .. 28 ..

ലക്ഷചാമരശോഭാഢ്യോഽരുണവർണോഽതിരത്നഭൃത് .

ദിവ്യയോജനവിസ്തീർണോ മനോയായീ മനോഹരഃ .. 29 ..

കിംകിണീജാലസംയുക്തോ ഘണ്ടാമംജീരസംയുതഃ .

ഹരിം പ്രദക്ഷിണീകൃത്യ സബലം ദിവ്യരൂപധൃക് .. 30 ..

ദിവ്യം രഥം സമാരുഹ്യ ദ്യോതയന്മംഡലം ദിശാമ് .

ജഗാമ ദൈത്യോ ഹേ രാജൻ ഗോലോകം കംപ്രകൃതേഃ പരമ് .. 31 ..

ശ്രീകൃഷ്ണോ ധേനുകം ഹത്വാ സബലോ ബാലകൈഃ സഹ .

തദ്യശസ്തു പ്രഗായദ്ഭിർബഭൗ ഗോകുലഗോഗണൈഃ .. 32 ..

രാജോവാച -

മുനേ മുക്തിം കഥം പ്രാപ്തഃ പൂർവം കോ ധേനുകാസുരഃ .

കഥം ഖരത്വമാപന്ന ഏതന്മേ ബ്രൂഹി തത്ത്വതഃ .. 33 ..

ശ്രീനാരദ ഉവാച വൈരോചനേർബലേഃ പുത്രോ നാമ്നാ സാഹസികോ ബലീ .

നാരീണാം ദശസാഹസ്രൈ രേമേ വൈ ഗന്ധമാദനേ .. 34 ..

വാദിത്രാണാം നൂപുരാണാം ശബ്ദോഽഭൂത്തദ്വനേ മഹാൻ .

ഗുഹായാമാസ്ഥിതസ്യാപി ശ്രീകൃഷ്ണം സ്മരതോ മുനേഃ .. 35 ..

ദുർവാസസോഽഥ തേനാപി ധ്യാനഭങ്ഗോ ബഭൂവ ഹ .

നിർഗതഃ പാദുകാഽഽരൂഢോ ദുർവാസാഃ കൃശവിഗ്രഹഃ .. 36 ..

ദീർഘശ്മശ്രുര്യഷ്ടിധരഃ ക്രോധപുംജാനലദ്യുതിഃ .

യസ്യ ശാപാദ്വിശ്വമിദം കംപതേ സ ജഗാദ ഹ .. 37 ..

ദുർവാസാ ഉവാച -

ഉത്തിഷ്ഠ ഗർദഭാകാര ഗർദഭോ ഭവ ദുർമതേ .

വർഷാണാം തു ചതുർലക്ഷം വ്യതീതേ ഭാരതേ പുനഃ .. 38 ..

മാഥുരേ മംഡലേ ദിവ്യേ പുണ്യേ താലവനേ വനേ .

ബലദേവസ്യ ഹസ്തേന മുക്തിസ്തേ ഭവിതാഽസുര .. 39 ..

നാരദ ഉവാച -

തസ്മാദ്ബലസ്യ ഹസ്തേന ശ്രീകൃഷ്ണസ്തം ജഘാന ഹ .

പ്രഹ്ലാദായ വരോ ദത്തോ ന വധ്യോ മേ തവാന്വയഃ .. 40 ..

ഇതി ശ്രീഗർഗസംഹിതായാം വൃന്ദാവനഖണ്ഡേ ധേനുകാസുരമോക്ഷോ നാമ ഏകാദശോഽധ്യായഃ .. 11 ..
